

ELŐFIZETÉSI ÁRA:

Egész évre . 12.— P
Félévre 6.— P
Negyedévre . 4.— P

Magyar kir. postata-
karékpénztári csekk-
számla száma 38.990.

A hirdetési díj mm-
ként 24 fillér és előre
fizetendő. — Szöveg
közt ennek duplája.

FOGADÓ

MAGYAR VENDÉGLŐS

A „KORCSMÁROS” MELLÉKLETTEL

Szerkesztőség
és kiadóhivatal
BUDAPEST,
VI, **CSENGERY U. 51.**
I. emelet 7.

TELEFON: 1-188-98.

Lapmegjelenés:
minden hónap 1-én
és 15-én.

A MAGYAR SZÁLLODÁSOK, VENDÉGLŐSÖK ÉS KORCSMÁROSOK ORSZÁGOS SZÖVETSÉGE
ÉS A BUDAPESTI KORCSMÁROSOK SZAKOSZTÁLYA HIVATALOS KÖZLÖNYE

A FOGADÓS-, VENDÉGLŐS-, KORCSMÁROS- ÉS KÁVÉSZIPAR, IDEGENFORGALMI ÉS BORGAZDASÁGI ÉRDEKEKET KÉPVISELŐ LAP

A pályaudvari vendéglősöknek emelni akarják a bért

Lapunk szeptember 15-iki számában közöltük a pályaudvari vendéglősök szakosztályának értekezletéről szóló tudósítást. Az értekezleten panaszozták, hogy egyes üzletvezetőségek most, mikor közismerten a piaci árak erősen emelkednek, az ételárjegyzékben megállapított árak mérséklését rendelte el. Szakmai körökben az említett egyoldalú ármérséklési rendelkezés feltűnést keltett. Könnyen megállapítható, hogy a vasúti vendéglőkben az étlap-árak egy szinten voltak a városi hasonló nivójú üzletiekkel. Csak voltak — most már az utóbbi üzletekben kényszerűségből magasabbak az árak. Felmerül itt a kérdés, hogy jogos-e az olyan rendelkezés, amelynek teljesítése gazdasági lehetetlenülés? Olyan kivételt senki sem támaszthat, amivel a másik anyagi romlását okozza.

Nemzetközi kongresszust tartottak mostanában a fővárosban a tisztességtelen verseny ellen, törvényt hoztak — az 1936. évi VII. tc. — az árrombolás ellen is, amennyiben e törvényhez kiadott végrehajtási utasítás 44. §-nak 6. bekezdésében olvasható, hogy az iparos szakmai megbízhatóságát kétségesse teszi, hogy ha „az iparostársainak vagy a fogyasztóközönségnek *jogos érdekeit sérti*” és kétségesse teheti a szakmai megbízhatóságát, ha a tisztességtelen versenyről szóló törvényben meghatározott büncselekményeket követ el. Már pedig aki áron alul árúsít bármilyen cikket, az iparostársainak jogos érdekeit sérti, mert irreális áraival elvonja a számítani és helyesen kalkulálni tudó iparostól a vevőket, vendégeket. Ilyen cseleke-

detre senki sem kötelezhető. A Vasutasok Országos Szövetsége nem régen tartott ülést, ahol szóba hozták a drágaságot és kérték, hogy adjanak drágasági pótleket, hát csak a vasúti vendéglősöknek nem áll az, hogy minden megrágnál?

Hire jár, hogy az Államvasutak Igazgatósága most — a legalkalmasabb időpontban! — azzal a tervvel foglalkozik, hogy a pályaudvari vendéglősök üzleti bérét emeli és az üzlethez tartozó lakásért, a Devárt mintájára, külön bért akar követelni. A magunk részéről ezt a tervet igenszeresétfennek tartjuk. Mert tegyük fel, ha ezt a béremelést az egész vonalon végrehajtanák, milyen bevétel-

többlete volna a MAV-nak? Legfeljebb 40—50 pengő. Ezzel szemben a régi kipróbált pályaudvari vendéglők bérlői, feltéve, hogy vállalnák ezt a tehertöbbletet, vagy felmondanák a bérletét, vagy a biztos tönkremenés válna rájuk. A jobb és pénzés közönség autójával közelkedik, erről beszélt a napokban az egyik államtitkár, a még megmaradt vasúton utazó közönségnek a sebesvonatok rövid tartózkodása még módot sem enged arra, hogy a restiket felkeressék, a vonatban az étkezőkocsi livrés pinecérei pedig virslivel és más cikkekkkel „háználak”, a borempészek pedig árusítják a bort, ezzel szemben a nívós vasúti vendéglők konganak az ürességtől — és erre fel akarják az üzleti bért emelni! Bizunk a jobb belátásban, mert így nem lehet egy kereskedelmi vállalatot vezetni, még ha az államé is.

Az új bortörvény végrehajtási utasítása

A m. kir. földművelésügyi miniszternek 70.000—1936. I—A. 2. számú rendelete a bor előállításának, kezelésének és forgalmának szabályozásáról és a borhamisítás tilalmazásáról szóló 1936:V. törvény-cikk végrehajtása tárgyában.

A bor előállításának, kezelésének és forgalmának szabályozásáról szóló 1936 V. törvénycikk 61. §-ában kapott felhatalmazás alapján, — a belügyi-, pénzügy-, kereskedelem- és közlekedésügyi, valamint iparügyi miniszterekkel egyetértve — a következőket rendelem:

I. Fejezet. Általános rendelkezések.

1. §. *A must, a bor és ezek melléktermékeinek fogalmi meghatározása.*

A szőlőből előállított termékekre,

ügyszintén ezek előállítása, kezelése, vagy feldolgozása során keletkezett melléktermékekre, — amennyiben a törvényben foglalt meghatározásoknak mindennemű megfelelnek, — mind rakománytartásuk alatt, mind forgalombahozataluk során a törvényben megállapított elnevezéseket kell a valóságuknak megfelelően alkalmazni.

A forrásban lévő szőlőlé a zajos erjedés befejeztéig, — tekintet nélkül az erjedés alatt benne keletkezett szeszmennyiségre, — must, a zajos vagy főerjedés befejezése után pedig, — te-

Popper Borpincészet Részvénytársaság

Alapítatott 1869.

Budapest-Kőbánya, Előd ucca 8.

Telefon: 1-484-62, 1-484-61.

Az 1922. évi országos szőlő- és borgazdasági kiállításon aranyéremmel kitüntetve.

Válogatott uradalmi fajborok.

Kérjen saját érdekében árajánlatot.

Kölcsön

adunk alkalmakra székét, asztalt, üveg- és porcellánárut stb. fillérékért. **Használt billiárdok,** sörkimérők, alpacca-évszékzökök, kerti bútorok, kuglizó felszerelések legolcsóbban. — Ujjonnan engedélyezett fém ürmértékek. —

FRIED Zsigmond és Fia

VI, KIRÁLY UCCA 44. TELEFON: 1-291-34.

kintet nélkül a benne felbomlatlanul visszamaradt cukormennyiségre, — bor.

2. §. A must és a bor kezelésénél megengedett eljárások és anyagok.

A törvény 2. §-a felsorolja azokat az eljárásokat és azokat az anyagokat, a melyeket a szőlő és must okserű feldolgozása, valamint a must és a bor okserű kezelése céljából alkalmazni, illetőleg használni szabad.

A törvény ezen §-ában foglalt felsorolás taxatív, amiből következik, hogy minden olyan eljárás alkalmazása, vagy minden olyan anyag használata, amely a törvény e §-ában felsorolva nincsen, tilos. Tilos továbbá a megengedett anyagoknak a megengedett mértéken felül való használata is. (Lapunkban a törvény 2. §-át annak idején már közöltük).

3. §. A must ipari feldolgozása.

A besűrített must a mustnak fagyasztása, vagy befőzése által előállított termék.

Mustméz az eredeti összetételű, vagy megengedett módon savtalanított mustból besűrítés útján készült legalább 65 súly % invertekrot tartalmazó termék.

Szőlőszelé a szőlőbogyó húsából és levéből pectin anyag hozzáadásával vagy anélkül készült koecynás állományú, áttetsző termék.

Szőlőtekvár (szőlőiz) a szőlőbogyó-nól befőzés útján készült, legalább 60 súly % invertekrot tartalmazó nem áttetsző, sűrű termék.

Mustot, mustméz, szőlőszelét, szőlőtekvárt, (szőlőizt) és hasonló készítményeket mindenki előállíthat.

Aki azonban mustot eladás, eladásra szánt mustjának (új borának) feljavítása, vagy eladásra szánt típusbor, csemegebor (ürmös) készítése céljából saját üzemben sűrít be, köteles ezt az illetékes szőlészeti és borászati kerületi felügyelőnek előzetesen bejelenteni. A bejelentésben fel kell tüntetni a besűrítő nevét és lakhelyét a besűrítés helyét, az üzembelyezett üstök számát, ürtartalmát és termelőképességét.

Mustmézek, szőlőszelések, szőlőtekvárnak (szőlőiznek) és hasonló készítményeknek musthoz, vagy borhoz való hozzáadása tilos.

4. §. Száritott (fomnyasztott) szőlő.

Száritott (fomnyasztott) szőlő alatt

az a szőlőt kell érteni, melynek természetes vagy mesterséges beszáradása (fomnyadása) a tőkéről (hajtásról, vesszőről) való leszedés után következett be.

Száritott (fomnyasztott) szőlőt mindenki előállíthat. Aki azonban száritott szőlőt eladás, eladásra szánt mustjának (új borának) feljavítása vagy eladásra szánt típusbor, csemegebor (ürmös) készítése céljára állít elő, köteles ezt a száritásra szánt szőlőt, valamint a száritott szőlő mennyiségének megjelölésével, legkésőbb a termelési év november végéig az illetékes szőlészeti és borászati kerületi felügyelőnek bejelenteni.

A törvény rendelkezései alá eső itatók előállításához vagy javításához felhasználott száritott szőlőt vízzel feleresztetni (felázítani) tilos.

5. §. A mustnak (újbornak) besűrített musttal vagy száritott (fomnyasztott) szőlővel történő javítása.

Besűrített mustnak, valamint száritott (fomnyasztott) szőlőnek a must természetes cukorhiánya pótlására való felhasználását a törvény 5. §-a szabályozza.

A törvény 5. §-ának első bekezdése alapján végrehajtani szándékolt borjavítást a jelen renndelethez csatolt I. számú minta szerint, a javítás megkezdése előtt legalább 3 nappal, be kell jelenteni az illetékes szőlészeti és borászati kerületi felügyelőnek.

A szőlészeti és borászati kerületi felügyelő köteles ezekről a bejelentésekről nyilvántartást vezetni és a javítások végrehajtását, a vesztéségh képest, esetleg helyszini kiszállás útján is megfelelően ellenőrizni.

Aki mustját (újborát) a törvény 5. §-ának első bekezdésében meghatározott mértéken felül kívánja besűrített musttal vagy száritott (fomnyasztott) szőlővel feljavítani, köteles erre a földművelésügyi minisztertől előzetes engedélyt kérni.

Az engedélyezés iránti kérelmet a jelen renndelethez csatolt II. számú minta szerint kiállítva az illetékes szőlészeti és borászati kerületi felügyelőnél kell benyújtani. A kérelmeket a szőlészeti és borászati kerületi felügyelő köteles soron kívül véleményezni és a földművelésügyi miniszterhez felterjeszteni.

A földművelésügyi miniszter vonatkozó határozatát mind a kérelmezővel, mind a szőlészeti és borászati kerületi felügyelővel közli.

Egy bejelentésben, illetőleg kérelemben többféle must (újbor) javítása is bejelenthető, illetőleg kérelmezhető, a különböző mustokat (újborokat) azonban külön tételként kell felsorolni.

A vörösbor cefréje a jelen renndelethez csatolt IV. számú minta szerint elkészítve az illetékes szőlészeti és borászati kerületi felügyelőnél kell benyújtani.

A kérelmeket a szőlészeti és borászati kerületi felügyelő köteles soron kívül véleményezni és a földművelésügyi mi-

vagy más okból a törvényben megállapított, — az engedély alapján javított bor szesztartalma pedig az engedélyezett szesztartalom felső határát meghaladná, az engedélyes köteles azt azonnal házasiítani olyképpen, hogy a javított bor szesztartalma házasiítás után a törvényes, illetőleg az engedélyezett térfogat %-ot meg ne haladja.

6. §. A bor hideg uton való sűrítése (fagyasztása) és a fagyasztott bor felhasználása.

Hideg uton sűrített (fagyasztott) az olyan bor, amelynek természetes viztartalma fagyasztás útján csökkentett.

A hideg uton sűrített (fagyasztott) bor szesztartalma a 22,5 térfogat %-ot meg nem haladhatja.

Aki bornak hideg uton való sűrítésével (fagyasztásával) házi szükségletét meghaladó mértékben iparszerűen kíván foglalkozni, köteles ezt a szándékát az illetékes szőlészeti és borászati kerületi felügyelőségnek előzetesen bejelenteni s üzéméről a jelen renndelethez csatolt III. számú minta szerint nyilvántartást vezetni.

A bejelentésnek fel kell tüntetni a fagyasztáshoz használni kívánt bor származását, mennyiségét, szesztartalmát, valamint a fagyasztás után nyert fagyasztott bornak mennyiségét és szesztartalmát.

A hideg uton sűrített bort csak „sűrített“, „fagyasztott“, vagy „töményített“ megjelöléssel szabad forgalomba hozni.

7. §. A borpárlatnak borkezelési célra való felhasználása.

A borpárlat fogalmát a törvény 44. §-a állapítja meg.

A hordók és palackok tisztítására felhasznált borpárlatot, vagy annak egyrésztét a tartályban benne hagyni s arra bort tölteni tilos.

A borderítőszerek előkészítésére és eltartására csak annyi borpárlatot szabad használni, amennyi e célra feltétlenül szükséges.

Beteg vagy hibás borok kezelésére (gyógyítására) csak abban az esetben szabad borpárlatot használni, ha más uton eredményt elérni, vagy a bor további romlását megakadályozni nem lehet (pl. a megnyulósodott, vagy megvirágosodott borok esetén).

8. §. Borpárlatnak kedvezőtlen évjáratu borok javítására való felhasználása.

Aki kedvezőtlen években borát a törvény 6. §-ának 2. pontja alapján kívánja borpárlattal feljavítani, köteles erre a földművelésügyi minisztertől előzetes engedélyt kérni. Az engedélyezés iránti kérelmet a jelen renndelethez csatolt IV. számú minta szerint elkészítve az illetékes szőlészeti és borászati kerületi felügyelőnél kell benyújtani.

A kérelmeket a szőlészeti és borászati kerületi felügyelő köteles soron kívül véleményezni és a földművelésügyi mi-

niszterhez felterjeszteni.

A szőlészeti és borászati kerületi felügyelő a borpárlattal javítani szándékozt borokból kötelees mintákat venni s ezeket a m. kir. szőlő- és borgazdasági központi kísérleti állomás igazgatóságának (Budapest, II., Herman Ottó-út 15.) a vonatkozó kérvénnyel és saját véleményével együtt megküldeni.

A központi kísérleti állomás a javításra, illetőleg a javítás mértékére nézve a kérvény feltételezése mellett, a földművelésügyi miniszternek indokolt javaslatot tesz.

Sürgős esetekben a földművelésügyi miniszter a mintavételtől eltekinthet.

A földművelésügyi miniszter vonatkozó határozatát mind a kérelmezővel, mind a szőlészeti és borászati kerületi felügyelővel közli. Javítás engedélyezése esetén a vonatkozó engedélyt másolatban a pénzügyminiszterrel is közölni kell.

A földművelésügyi miniszter által kiadott engedély alapján a borjavítást csak az engedélyben megnevezett szőlészeti és borászati kerületi felügyelő és az illetékes pénzügyi szakközeg jelenlétében szabad végrehajtani. Az ellenőrző közegek kiszállási költségei (utiköltség, napidíj) az engedélyest terhelik.

A borjavításra felhasználni kívánt borpárlatot csak borpárlat előállítására jogosult és minősítési igazolvánnyal ellátott termelésiadó alá eső szesz-főzdtől szabad beszerezni.

A szeszfőzdek az általuk kiszolgáltattott borpárlat valódiságáért a törvény 50. §-ának 10. pontjában megállapított büntetés terhe mellett szavatolni s vévő ily irányú kívánságára, a részére kiszolgáltattott borpárlat valódiságáról, a mennyiség és szesztartalom megjelölésével igazolványt adni kötelesek.

Besűrített musttal, továbbá ázirított szőlővel feljavított mustból származó borok, borpárlattal történő javítására engedély nem adható.

(Folyt. köv.).

ADÓÜGYEK

Rovatvezető: LIPTAY JENŐ
hites könyvvizsgáló.

(E rovat vezetője a hozzánk forduló előfizetőinknek mindenféle adóügyben felvilágosítással szolgál).

Adófelszámolás

Budapesten és országszerte folymak az adófelszámolási bizottságok tárgyalásai. Az adókievételéssel kapcsolatban beadott fellebbezések most ka-

rúlnak érdemleges tárgyalás alá. A kellőképpen megokolt, érvekkel és bizonyítékokkal alátámasztott fellebbezések feltétlenül meghallgatásra fognak találni. Ne feledjük el azonban, hogy azokat a bizonyítékokat, amelyek fellebbezésünkben hivatkoztunk a szóbeli tárgyaláson tényleg be is kell mutatnunk.

Többször mutattam már arra, hogy azok, kik üzletmenetükről rendes könyvet vezetnek és így könyvszerűen kitudják mutatni, hogy mennyi a tisztá keresetük, előnyben vannak azokkal szemben, akik semmilyen, avagy hiányos feljegyzésekkel kísérlik meg igazukat bizonyítani.

A felszámolási bizottság előtt sohasem azzal érveljünk, hogy ennyi és ennyi adót tartunk méltányosnak, ne azt vitassuk, hogy mennyit akarunk fizetni. Ez a tárgyalási mód nélkülöz minden szakszerűséget, legtöbbször félreértésekre ad okot, az adózó az összes adókötelezettségére gondol, míg az adóhatóság az alapadókra pótlékok nélkül, esetleg csak tisztán a kereseti adóra vonatkoztatja a felajánlást. Sokkal helyesebb és szakszerűbb, ha az adózó tisztában van azzal, hogy ennyi és ennyi megállapított adóalap mit jelent részére összesen fizetni valóban és így az adóalap méltányos leszállítását szorgalmazza. Ha a kivetés tisztán becslés, arányosítás útján történt és a felszámolási tárgyalás ezen az alapon folyik, nagyon kell vigyázni az adózónak arra, nehogy a tárgyalás folyamán az süljön ki, hogy a háztartásra fordított összegek, személyes kiadások nagyobbak a megállapított adóalappal. Nem szabad szem elől téveszteni, hogy a kincstár képviselője a felszámolási tárgyaláson is kérheti az adóalap felemelését, ha a tárgyalás folyamán úgy látja, hogy erre oka és alapja van.

Az adófelszámolási bizottság határozata ellen a határozat írásbeli kézbesítésétől számított 15 napon belül a közigazgatási bírósághoz panasszal fordulhatunk. A panaszirat beadásának a másodfokon megállapított adó megfizetésére azonban halasztó hatálya nincsen. A panasziratot a kézbesítéstől számított 15 napon belül még akkor is beadhatjuk, ha a szóbeli tárgyaláson azt tudomásul vettük, esetleg szóval el is fogadtuk.

A panasziratnak feltétlenül tartalmaznia kell a határozat sérelmes részét t. i., hogy mi az, amit a felszámolási bizottság határozatában sérelmesnek tartunk. Például, hogy a bizottság a felajánlott bizonyítékokat nem fogadta el, avagy a felajánlott könyveket nem tartotta alkalmasnak a kereset kimutatására és így az adóalapot becslési eljárással állapította meg avagy pedig tényleges üzleti, tehát rezi kiadásokat minősített befektetési vagy személyi kiadásnak és így azokat adózás alá vonta stb. Teljesen általánosságban tartott panasz feltétlenül eredménytelen lesz.

A panaszirat a pénzügyigazgatóság-

Használt és új vendéglői

asztalok, székek, sörapparát, billiárdasztalok, kertibútorok, kugli-felszerelés, alpakkaárk nagyon olcsón kaphatók:

Braun Gyula, Budapest

BUDAPEST, VII, SIP UCCA 14.

Alapítva: 1895.

Használt vendéglői felszereléseket vidéken is magas árban veszek.

nál nyújtandó és, illetékköteles, kétezzer pengő értékig 2 pengő, azonfelül ezer pengőnkint 1 pengővel több belégy ragasztandó a panaszíratra.

A tüzrendészet újabb szabályozása

A tüzrendészet fejlesztéséről szóló 1936. évi X. tc. végrehajtására a m. kir. belügyminisztérium 180.000-1936. B M. szám alatti kiboosátott terjedelmes rendeletnek több pontja iparunkat is érdekli. A szakmánkra vonatkozó egyes rendelkezéseket alább ismertetjük:

A végreajtási rendelet — nagyon helyesen — összefoglalta a tüzrendészetre vonatkozó eddig fennálló sok rendeleteket és ennél fogva 73 miniszteri rendeletet hatályon kívül helyezte.

A szóbanforgó rendelet a Budapesti Közlöny 215. számában jelent meg és a hivatalos lapnak e száma tartalmazza egyúttal az új börtörvény végrehajtási rendeletét is.

A tüzrendészeti rendelet bevezető része az I. fejezetben foglalkozik a tüzrendészet céljával, a II. fejezetben a tüzrendészeti hatóságok és ezek jogkörével. A második rész. I. fejezetébe a tüzoltói intézményekkel, a hivatásos tüzoltósággal, az önkéntes tüzoltósággal és a köteles tüzoltósággal tovább intézkedik a köteles tüzoltói szolgálatra alkalmas férfiak összeírásáról. — A II. fejezet intézkedik a tüzrendészeti felügyeletről, a III. fejezet pedig a tüzoltóság tagjainak kiképzéséről, a IV. fejezet a tüzoltó szövetségek, valamint a Magyar Tüzoltó Szövetség hivatásáról rendelkezik. A harmadik részben, az I. fejezet megelőző tüzrendészet cím alatt az általános óvintézkedéseket tartalmazza. E fejezet 74 § szerint „nyilvános előadások tartására szolgáló helyiségben (épületben) csak a tüzrendészeti hatóság által megállapított helyen szabad dohányozni. A dohányzási tilalmat a bejáratnál és a helyiségben jól láthatóan, jól olvasható betűkkel fel kell tüntetni. Nyilvános előadások tartására kijelölt részen a mulatóban az asztalokra a szivar- és cigarettavégek, valamint gyufaszálak elhelyezésére alkalmas edé-

Borpalota Rt.

Budapest, VI., Király u. 26.
Telefonszámok: 1-140-44 és 1-184-64.

Ajánlja kiváló minőségű
márkás fajborait palackozva és hordóteleiben.

nyeket, illetőleg hamutartókat kell elhelyezni. Ezekben az edényekben, illetőleg hamutartókba vizet kell önteni."

A II. fejezet az építkezés tüzendészeteről intézkedik. A III. fejezet a tűzölbereendezések és tűzoldanyagról szól, a 81. §-ban azt mondja: „csak tűbiztos anyagból készült és a tüzendészeti követelményeket egyébként is kielégítő állandóan jókarban tartott tüzhelyben (takaréktüzhely, kályha, kemence stb.) szabad tüzet rakni. A füstelvezető csónék is állandóan jókarban kell lenni. Éghető anyagból készült padlóval ellátott helyiség fűtésre vagy ilyen helyiségben egyéb célra (pl. főzésre, vasalásra, mosásra vagy szárításra) szolgáló tüzhelyeknek — olyan gáztüzhely kivételével, melynek az égője a padlótól legalább 30 cm magasan van — tűzbiztos (pl. aszbeszt, cement, eternit) alapon kell állnia. Fával, szénrel, kokszal, brikketel vagy tőzeggel való tüzelés esetén a tüzhely hamutartója alá, illetőleg elé megfelelő nagyságú fémlapot, kőlapot vagy tartót kell helyezni. Központi (gőz, melegvíz) fűtőberendezés kazánjait szilárdan épült helyiségben tömör alapon kell elhelyezni. A forró levegő gyűjtőkamarát, valamint csatornát csak tűbiztos anyagból szabad készíteni. A fűtőtesteket pormentesen kell tartani s tőlük csak olyan távolságban szabad elhelyezni a tüzvészélyes anyagot, hogy az meg ne gyulladjon.

A IV. fejezet a világításra, gázfelvezetésre és más hasonló célokra szolgáló eszközök, berendezések és anyagokról szól. E fejezet 87. §-a szerint „színházakban, mozgófényképezésben, cirkszban, felolvasóteremben, más nyilvános helyiségben... általában csak világyosvilágítást szabad használni. Abban a községben, ahol villágyosvilágítás nincs, az említett helyiségben használható fényforrást és a fényforrás használatának feltételeit a tüzendészeti hatóság állapítja meg." A 88. § a mellék- és vészvilágításról olyképpen intézkedik: „nyilvános helyiségben, szállodában, internátusban stb. a kijaratokat (lépcsőket) és folyosókat, valamint a közlekedési utakat, az általános világítási forrástól teljesen független forrásból, lehetőleg akkumulátorból táplált mellék-(vész) villamosvilágítással kell ellátni. Vészvilágítás fényforrásul, az óvó helyek kivételével, három oldalról üvegezett 30×20×15 cm nagyságú zárt világító szekrényben elhelyezett gyertyát, vagy olajméceset is szabad hasz-

nálni. Állandóan működő üzem (pl. szálloda, étterem vagy intézet) vész-kijáratánál a vészvilágításnak a sötétség beálltával állandóan égni kell. A lámpákat állandóan tisztán kell tartani és legalább hetenként egyszer meg kell tisztítani.

A VII. fejezet a használhatósági és játszási engedély ellenőrzéséről szól. A III. § szerint: „nyilvános előadást — egyéb feltételek fennforgása esetén is — csak használhatósági és játszási engedély alapján szabad tartani." — A 112. § szerint: „a tüztőltségnek rendszeres felügyeletet és ellenőrző szolgálatot kell tartania színházban, cirkszban, bizonyos korlátok között mozgófényképezésekben, minden olyan

hangversenyen, iskolai, szabadtéri vagy egyéb előadáson, ahol díszletet állítanak fel; *ügyszintén táncmulatságon akkor, ha azt a tüzendészeti hatóság szükségességnek látja.*

A többi fejezetek az üzemi tüzendészetről, a celluloidot előállító, feldolgozó és raktározó üzemből tüzendészeti óvintézkedéseket, a mezőgazdasági terményeknek tüztől megóvása, a víz szerzés, a tüztöltő- és mentőeszközök és szerek beszerzéséről, a tüztöltői képzésről és éjjeli őrség, a tűz kitérése esetén követendő eljárásról, a tüzvészgálatról, a tűzkáradatszolgáltatásról, az ártatlansági bizonyítványokról és a büntető rendelkezésekről szólnak.

Érdekes kérdések

Koresmáros tarthat-e tanoncot? — Falusi vendéglősök és koresmárosok kötelezhető-e, hogy búcsúk és nagyobb nyári mulatságok alkalmával csak szakmunkást alkalmazzanak? — Ha vendéglős özvegye új házasságra lépett, kötele-e bejelenteni ezt az iparhatóságnál?

A *körmei vendéglőszakosztály* arra kérdezték véleményét a soproni kereskedelmi és iparkamarától, hogy koresmáros tarthat-e tanoncot, ha tarthat, a vendéglősiiparban a tanoncot felszabadíthatja-e? Aziránt is érdeklődött a szakosztály, hogy vendéglősiipari engedélyt nyerhet-e az, aki ebben az iparban sem tanone, sem segéd nem volt?

A kamara a következő választ adta: Koresmáros is tarthat tanoncot aki azonban képesítéshez nem kötött ipartanulva, segédi vizsgára nem boesátható. Az ily tanone szerződésénél az ipartestület közre nem működhetik s ezért a szerződés csak az iparhatóságnál köthető meg.

Az ily tanoncot csak munkaadója szabadíthatja fel és persze csak a koresmáros és nem vendéglői iparban s az erről szóló nyilatkozatot az iparhatóság legfőlebb láttamozhatja.

Iparendély a vendéglősiipar gyakorlására oly egyéneknek, akik a vendéglősiipari szakképzettségét szabályszerűen (vendéglősiipari segédlevél bemutatásával és legalább kétévi szabavágó munkát igazoló munkakönyvvel igazolt legalább hatévi igazolt, segédi vizsga utólagos tétele esetében ötévi szabavágó munkával) ki nem mutatja, vendéglősiipari engedély nem adható.

Ipari jogszabályaink a koresmaiparban foglalkoztatott segédnek a vendéglősiipari képesítés igazolása alkalmával igénybevehető csak azt a könnyítést nyújtják, hogy a meleg ételek korlátozott kiszolgáltatására jogosult koresmaüzletben folytatott segédi gyakorlatnak vendéglősiipari szabavágó munkaként való beszámítását megengedik. (1922:XII. t.-e. 19. §-a.) De meleg ételeknek a 78.000/19.3. K. M. számú rendelet 130. §-ával korlátozott mérvben kiszolgáltatására jogosult koresmaüzletben való tanonekodás vendéglősiipari-tanonci gyakorlatként elismerésére törvényes alap

nincs.

Ebből is látható, hogy a koresmárosipar mostani helyzete milyen bonyolult: az ott felszabadult tanone pincér, de *egyenjogú* pincér csak akkor, ha 20 ezernél kisebb lélekszámú helyiségben lévő koresmaüzletben szabadul fel. A koresmaipart képesítéshez kellene már kötni!

A *magyaróvári főszolgabírói hivatal* a kisegítő pincérekre nézve véleményét kérte a soproni ker. és iparkamarától. A fentebb említett kérdést még megtoldotta azzal a kéréssel, hogy az ily alkalmi segédek csak munkakönyvvel fogadhatók-e fel és rövid (1—2 napi) foglalkoztatásukra tekintettel bejelentendők-e?

A kamara a következő választ adta: 1884:XVII. t.-e. 99. §-a értelmében minden segédnek munkakönyvvel kell ellátva lennie. Ebből a rendelkezésből következik, hogy azoknak a pincérül alkalmazott egyéneknek is, akiket a vendéglősök (koresmárosok) kisegítőül csupán búcsúk és nyári mulatságok napjaira fogadnak fel, munkakönyvvel kell ellátva lenniük. Az a vendéglős (koresmáros), aki bár kisegítőül, akárcsak egy-egy napra

ÉRZÉKENY, FÁJÓS LÁBAKRA

készíték orvosok által elismert, új-találmányú prima varrott **gyógycipőket, lúdtalp, fagyás, izadás, tyúkszem, bőrkeményedések** ellen, garancia mellett a legújabb fazonban és színben 30.— pengőtől. precíz lúdtalpbetéteket készítek és raktáron tartok.

NYÁRY JÁNOS gyógycipész,
BUDAPEST, VI, SZONDY U. 25. TEL: 1-211-20.
Címet kérem megőrizni.
Kérjen ismertetőt. — Ingyen lábátvilágítás.

Kreibich-iroda

az ország legnagyobb és legelőkelőbb szállodai, vendéglői főpincérek és személyzet **ELHELYEZO** irodája. Az ország legrégebb ilyen üzlete.

Cím: BUDAPEST, Molnár u. 12.
Telefon: 1-854-66

(felnapra), munkakönyvvél el nem látott pincéért alkalmaz, az 1884: XVII. t.-c. 157. §-ába ütköző kihágást követ el.

Nem változtat ezen a helyzeten az a körülmény sem, hogy miniszteri elvi döntések értelmében az olyan segédek (pincéreket), akiknek alkalmazási ideje két hétnél rövidebb időre terjed, az iparhatóságnál nem kell bejelenteni. (Az 530/1899. és 94536/1909. sz. elvi határozatok szerint abból a rendelkezésből, hogy az alkalmazottaknak az iparhatóságnál való bejelentése a munkabábelés napjától számított két héten belül eszközölhető, következik, hogy a két hétnél rövidebb időn át alkalmazott egyének az iparhatóságnál nem jelentendők be.)

Annak a körülménynek viszont, hogy a kisegítő pincéreknek is munkakönyvvél kell ellátva lenniök, nem feltétlen következménye, hogy vendéglői pincér (a koresmaipar nincs képzéshez kötve) csak az lehet, aki az ipart tanoncként tanulta. Az 1922: XII. t.-c. III. §-a utolsóelőtti bekezdése szerint ugyanis az, aki tizennyolcadik életévét betöltötte, amennyiben külön jogszabály másként nem rendelkezik, az 1884: XVII. §-a illetőleg az 1922: XII. t.-c. hatálya alá eső bármely munkakörben (tehát képzéshez kötött iparban is) való alkalmazásra munkakönyvet nyerhet.

Megjegyezzük, hogy az Orsz. Társadalombiztosító Intézetnél a kisegítő pincérek rövid időre terjedő alkalmazás esetén is be kell jelenteni. A munkásbiztosító felsőbb bíróság ugyanis idevonatkozóan 7/1925. sz. a. kimondta, hogy „legyen az alkalmaztatás bármely rövid ideig tartó is, az alkalmazottat be kell jelenteni. Nem változtat ezen azon körülmény, hogy a bejelentés megtételére 8 napi határidő van adva.“

Összefoglalva mindezeket, az alkalmi kisegítő pincéreket foglalkoztató vendéglősök és koresmárosok abban az esetben, ha munkakönyvvél nem bíró kisegítő pincéért alkalmaznak, az 1884: XVII. t.-c. 157. §-ába ütköző, abban az esetben pedig, ha bármely rövid időn át foglalkoztatott kisegítő pincérjeiket az O. T. I.-nál nem jelentik be, az 1927. XXI. t.-c. 205. §-ába ütköző kihágást követnek el.

Eljárásnak önként érthetően nem általánosságban tartott panasz, hanem csupán konkrét esetben (esetekben) tett feljelentés, avagy kihágás elkövetésének hivatalból történő észlelés esetében van helye.

A sümegi főszolgabírói hivatalnak az alábbi kérdésére a kamara a következő választ adta: Vendéglős özevegye új házasságra lépött, aminek iparengedélyén záradék alakjában való feljegyzését kéri, nehogy italmérési engedélyét elveszítse. Tudomásul

veendő-e ez a bejelentés és a bejelentés tárgya az iparlajstromba feljegyzendő-e, tekintve, hogy az ily eljárás ellenkezik az 1922: XII. t.-c. 7. §-al, illetve a 78.000/1923. K. M. számú rendelet 16. §-ának szellemével? 3540.

Az 1922: XII. t.-c. 7. §-a utolsó bekezdés szerint az életben maradt házastársnak ama joga, hogy az elhunyt iparos iparat haláláig folytathatja, nem szűnik meg abban az esetben sem, ha új házasságra lép. A 78.000/1923. K. M. sz. rendelet 16. §-ában ehhez hozzáfűzi, hogy a házasságra lépést nem kell az iparhatóságnál bejelenteni.

Ezzel szemben a törvény 56. §-ának második bekezdése szerint, ha az üz-

lettulajdonos férjezett nő, a cégtáblán köteles férje nevét megfelelő tördással feltüntetni. Az iparos pedig csak azt a nevet használhatja üzleti cégtábláján, amely névre iparigazolványt nyert. Természetes következménye mindennek, hogyha az özvegy férjhez megy, kötelessége ezt az iparhatóságnak bejelenteni és iparigazolványát a névváltoztatás tényének záradék alakjában való feltüntetése céljából bemutatni. A záradék tartalmának az iparlajstromban való keresztülvezetése pedig a dolog természeténél fogva mellőzhető.

A fennforgó esetben tehát az özvegy bejelentése a föntiekben megfelelő elintézésben volna részesítendő.

A MAGYAR SZÁLLODÁSOK, VENDÉGLŐSÖK ÉS KORCSMÁROSOK ORSZÁGOS SZÜVETSÉGE

HIVATALOS KÖZLEMÉNYEI

A Országos Szűvetség és a Budapesti Korcsmárosok Szakosztályának helyisége: Budapest, VI, Csengery uca 51. szám. I. 7. Telefon: 1-188-98.

Hivatalos órák: hétkönap délelőt 9—4-ig. A hivatalos órák alatt a tagok minden szakipari ügyben díjmentesen kapnak felvilágosítást a Szűvetség irodájában. Vidéki megkereséseknél válaszbelvagy feltétlen esatolandó.

Jogi tanácsal tagoknak ingyen szolgál: dr. Stéger Béla ügyész, Budapest, IX, Ferenc körút 57. szám. Telefon: 1-379-88.

A Budapest-környéki szakmai alakulatok

elnökeit Szűcs Mihály az Országos Szűvetség elnöke mult hó 20-án értekezletre hívta össze. Az értekezleten elsősorban az újabb igen elszaporodó, úgynevezett termelői kimérések miatti panaszok kerültek szóba. Szűcs Mihály elnök közölte, hogy az Országos Szűvetséghez ügyszolván minden nap jönnek ezzel a panasszal és kéri, hogy a Szűvetség a hivatásos italmérők létét veszélyeztető termelői kimérések ellen tegyen lépéseket. Egyes helyeken panaszos beadványokkal is fordultak az illetékes hatóságok. Kívánatosnak tartaná — mondta —, ha az egyes elnökök ne külön-külön fordulnának ezzel a sérelemmel a hatóságokhoz, mert ezzel az elaprózással a panaszok csak helyi jellegűnek látszanak, pedig e panasz általános, országos. A termelői kimérések ellen koncentrikus mozgalmat kell indítani. Azért felkérte az elnököseket, hogy a termelői kimérések elleni újabb konkrét panaszokat írásba foglalva, sürgösen juttassák el az Országos Szűvetség irodájába, ahol ezek az adatok feldolgozása után elkészít

egy panaszos beadványt, amelyet aztán küldöttségileg az illetékes helyen átadja. Theobald Ferenc (Ujpest), Murányi Józsefné (Vác), Mazura Rezső (Budapest), Csukás Árpád (Budafok), Veres Bálint (Rákospalota) Werl József (Budafok), Majerszky Gusztáv (Pestszentlőrinc) és Gesztési György (Kispest) hozzászólása és több konkrét panasz felsorolása után az értekezlet az elnök javaslatához hozzájárult.

Titkár ismertette az életbeléptett ipari novella fontosabb részeit. Közölte, hogy jövő évi január 15-től kezdve szakvizsgával képzést már nem lehet szerezni, továbbá felhívta az elnökök figyelmét e törvény 38. §-ára. Az üzletek egészségtelen elszaporodásának, illetve az üzletek korlátozását célozza e szakas. Kívánatos volna oly szabályrendelet megalkotása, amely a vendéglői és koresmai iparengedély számát meghatározná; a helyi alakulatok az általános ipartestület útján e szabályrendelet alkotását városukban kezdeményeznék. Miután rövidesen a szakvizsgák megszűnnek, kívánatos volna még, ha a szakmai alakulatok vezetői erre azokat a koresmárosokat, akik a szakvizsga letételére jogosultak és a vendéglői iparra át akarnak térni, figyelmeztetnék. Csukás Árpád bejelenté, hogy Budafokon ez már meg is történt és az ottani ipartársulat azon koresmárosok részére, akik a vendéglői szakvizsga letételére jelentkeztek egy kiképző tanfolyamot tart, a borkezelést pedig a most kezdődött tanfolyamon sajátítják el.

Weinberger Ernő (Pestujhely) igen ideálisnak tartja ezt a megoldást. Arra nézve kér felvilágosítást, hogy kik az „igényjogosult“ koresmárosok. Elnök Weinbergernek a kívánt felvilá-

gosítást megadta. Lehetőz Lajos (Pest-szenterzsébet) bejelenti, hogy hozzá több kartárs fordult azzal a kérdéssel, hogy mi célból kívánja a rendőrség a vendéglősöktől és kocsmárosoktól a személyi okmányokat: házasság-íveletet stb. Miután erről a hatósági eljárásról tudomása nincs, felkéri az elnököt, hogy van-e erről tudomása és mi okból kívánja a rendőri hatóság a személyi okmányokba a betekintést. Elnök közölte, hogy erről az intézkedésről eddig tudomása nem volt, de a iaatóságánál ebben az ügyben utána fog járni. Végül még közölte, hogy az egyik pestkörnyéki városban az adóhatóság az italmérőknek olyan adófizetési felhívásokat küldött ki, hogy amennyiben fizetési kötelezettségeik eleget nem tesznek, az engedély elvonása iránt a lépések megtörténnek. Ilyen felhívókat azok is kaptak, akik adójukat engedély alapján részletben pontosan fizetik és olyanok is, akik nincsenek adóhátralékban. Utóbbiak természetesen erősen kifogásolták az ilyen fenyegető ívetket. Ebben az ügyben az adóhatóságnál eljárt és azt a felvilágosítást kapta, hogy „akiknek nem inge, ne vegye magára”. Ez az íntó csak egy blanketta. Így felhívta az adóhatóságot, hogy jövőben a blankettán ezt a fenyegető klauzulát húzzák át. Ezzel az értekezlet véget ért.

A borok katadynizálása

Írta: FORNÁDY ELEMÉR,
a budafoki Állami Pincegazdaság igazgatója.

A borászat eddig egyik legnagyobb megoldatlan problémája az aránylag alacsony szeszartalmú édes és édeskés boroknak édes állapotban megartása volt. A mai izlés a savanyú és savanykás borokat nem nagyon kedveli és még az egyszerű asztali bortól is megköveteli, hogy az legálább édeskés legyen. A termelők, de különösen a kereskedők nagymennyiségű édeskés bort hoznak forgalomba, amelyekkel azonban főként a meleg évszakokban rendkívül sok baj van. Erjedésnek indulnak, megzavarosodnak és elvesztik edességüket. Egy bor pedig, mely a fogyasztónál megzavarosodik, használhatatlan. Ezért állandó a reklamáció, az üzletmenet megbénító visszárú. Erős kénezzéssel az erjedést ugyan meg lehet akadályozni, azonban a borban lévő magas kénes savtartalom az egészségre ártalmas, fejfájást, émelygést, rosszullétet idéz elő és büntető eljárást is vonhat maga után. A pasztörözés, különösen a hordósbornál igen körülményes és költséges eljárás, amellyel nem biztosít tökéletesen az erjedés ellen. Amint az ilyen édeskés és édes bornál az erjedés legesekélyebb jele mutatkozott, azt azonnal megszüntük, mert a jó szűrők mind többé-kevésbé sterilizálnak is. A legmaradandóbb eredményt a

csírátlanító szűrőkkel értük el, azonban kedvezőtlen körülmények mellett a bor még így is igen sokszor rövid idő alatt erjedésnek indult. Emellett a csírátlanító szűrők igen drága készületek és a jobb szűrőlapok beszerzése is nagyon költséges.

Mindezen hiányokat, illetőleg néltségeket van hivatva kiküszöbölni a dr. G. Krause müncheni fizikus által feltalált „elektrokadyn” eljárás.

A kutató természettudósok fölfedezései kezdetben sokszor csak elméleti jelentőségűek, de a további kutatások vagy újabb felfedezések következtében később mégis fölhasználhatókká válnak a gyakorlati életben.

Sokszor a véletlen vezeti a kutató tudóst az ilyen csupán elméleti jelentőségűnek látszó felfedezésekre. A véletlen szó azonban nem egészen jogosult az ilyen esetekben, mert az ilyen véletlenek rendszeren a legkiválóbb kutatókkal esnek meg és így inkább a kitűnő megfigyelőképesség, mint a véletlenek következményei.

Igy C. v. Naegeli svájci botanikus a múlt század nyolevanas éveiben egy ízben azt a megfigyelést tette, hogy bizonyos fémekkel (ezüst, réz) hosszabb ideig érintkezésben volt kútvizbe került algák minden megmagyarázható ok nélkül elhaltak.

Naegeli a fémek ezen tulajdonságát oligodynamikus hatásnak nevezte el, mely elektropozitív töltésű fémionok legparányibb mennyiségének hatása élő szervezetre.

Az elektromosságot vezető savak, sók, helyesebben ezek oldatai az elektrolitok. Ezeknek elektromos töltéssel bíró legkisebb vegyületi alkotórészeit (atomok, vagy atomcsoportok), melyeket az elektromos áram a folyadékban már készen talál és az elektrodok felé szállít, ionoknak (ion anyyi, mint vándorló) nevezük. Az áramforrást, az elektrolittal összekötő fémeket elektrodoknak, vagy elektromos sarkoknak nevezük.

A fémek oligodynamikus hatásának gyakorlati alkalmazását egy olyan készülék megszerkesztése tette lehetővé, mely aránylag rövid idő alatt annyi ezüst iont juttat a folyadékba, mely az összes benne lévő csírákat gyorsan előlő képes.

Krause egy elektrokadyn készüléket szerkesztett (katadyn a katalitikus és oligodynamikus szavakból származik), melyet Budapesten egy részvénytársaság hoz forgalomba.

A bor sterilizálására szolgáló ezen készülék egy álló henger, melyben katadynézüst-elektrodok vannak elhelyezve. A sterilizálandó bort alulról felfelé szivattyúzzuk, miközben elektrolitikus úton ezüst ionokat juttatunk a borba. Az eljárásnál az ezüst ionokat a világítási hálózatból nyert gyenge egyenárammal választjuk le az elektrodokból, egészen minimális áramfogyasztás mellett. Elméleti 100%-os áramkihasználás feltételezése mellett amperóra 4.032 gr. ezüstöt old fel, gyakorlatilag azonban az áramkihasználás

csak 50%-ot tesz ki, így tehát egy amperóra csak 2 gr. ezüstöt hoz oldatba. Ha pl. 2000 miliamper áramerősség mellett 1 óra alatt 10 hektoliter bor folyik át a készüléken, úgy ezen 2000 miliamper 4000 mgr. ezüstöt oldott fel, mely 10 hl. borban van jelen, 1 hl. bor így 400 mgr., 1 liter bor 4 mgr. azaz 4000 ion ezüstöt tartalmaz.

Az ezüst felhasználása a katadynizálás foka szerint hektoliterenként ¼ grammra tehető. A bor ezüstion tartalmát a készüléken keresztülmenő bor átfolyási sebességével szabályozhatjuk.

A katadynsterilizálás sikerének egyik fontos tényezője, hogy a sterilizált bort vezető tömlők jó állapotban legyenek. A katadynézüst fizikailag hat, amennyiben azt a mikroorganizmusok felületükön abszorbeálják. Az ezüst azonban egyformán abszorbeálódik ugyanezen apró szervezetek felületén, mint egyéb útjába eső testek felületén. Így nagyon sok ezüstöt abszorbeálnak a régi, lehasznált tömlők belsejében lévő repedések, csatornák is. A borok katadynizálásának tehát mindig igen kifogástalan állapotban lévő tömlőket használjunk, hogy így mindig tiszta, sima, kevés abszorpciós felület álljon az ezüstnek rendelkezésére.

A katadynizált bor befogadására szolgáló hordókba először katadynizált vizet bocsátunk és ezt a vizet csak mintegy 24 óra múlva öntjük ki a hordóból. Az ezüstionok így a hordó belső felületén egy leheletszerű vékony réteget képeznek, mellyel a hordó magát is sterilizáltuk.

Ha egy bort katadyneljárással óhajtunk kezelni, annak legalább is szűrve kell lennie és az ezüstöt hatálytalanító anyagot nem szabad tartalmaznia.

A kéndioxid akár gázalakban, akár folyékony kénessav alakjában, akár pedig káliumpyroszfit alakjában juttatjuk is a borba, a katadynizálás hatását csökkenti, mert a borban lévő szénvegyületek a kéndioxidot kénessavá redukálják, mely az ezüsttel oldhatatlan ezüstszulfátot képez.

A budafoki M. Kir. Állami Pincegazdaság pinceészetében a katadyneljárással hónapok óta nagy mennyiségű bort kezelünk! Megállapítottuk, hogy a katadyneljárással történt kezelés után, különösen, ha erősebb fokú katadynizálást alkalmazunk, a borok opalizálóká válnak. A katadynhatást fokozhatjuk azáltal, hogy a boroknak a készülékkel történt aktiválása után a szűrést csak pár hét múlva hajtjuk végre.

Megállapítottuk, hogy egy 10% alkoholt és 1 sülvszázalék cukrot tartalmazó édeskés bor a kezelés után négy hétig nem indult erjedésnek. Egy lassú erjedésben lévő, 12% alkoholt és 1% cukrot tartalmazó édeskés kadarka bor erjedése a kezelés utáni napon megszűnt és a bor majdnem két hónapig erjedésmentes maradt. Egy 1933-as évi barackpálinkát is kezelés alá vettünk a készülékkel. Ez az

egészen fiatal párlat az eljárással zamatából nem vesztett, sőt öregebb, harmonikusabb jellegű vett fel. Illatos muskotály borsnak illatát a kezelés nem csökkentette. A további kísérletek állandóan folyamatban vannak, de már most megállapíthatjuk, hogy az eljárás annyira egyszerű, hogy a legkisebb pincegazdaságban is, minden nehézség nélkül a szabályszerű pinceműveletek közé beiktatható. Az eljárás a borsok zamatát, az alkotórészek közötti összhangot javítja és így a borászatban korszakalkotó újtásnak tekinthetjük.

KÜLÖNFÉLE KÖZLEMÉNYEK

Szerkesztőségünk

csak válaszbélyeggel ellátott levelekre válaszol.

A korecsmi hitel.

A szegedi kereskedelmi és iparkamara közölte az Országos Szövetséggel, hogy a kamarához intézett kérelem alapján az 1928. évi II. te. 7. §-ának módosítására megfelelő miniszteri felterjesztéssel tilt és pedig a m. kir. belügyminiszter és a m. kir. kereskedelem- és közlekedéssügyi miniszterhez. E felterjesztésben kérte az Országos Szövetség által lefektetett elvekkel egyetértően az említett törvény módosítását.

Névváltozás.

Spitzer Kálmán felsőgallai társ. vendéglős nevét belügyminiszteri engedéllyel Sebő névre változtatta.

Az automata-lyukbilliárd

ügyében mult hó 26-án a budapesti Kereskedelmi és Iparkamarában értekezlet volt. Az értekezleten határozatba ment, hogy a kamara az érdekelteket kívánására a minisztertől kéri fogja ezen billiárdok után fizetendő engedélyilletékek jelentékeny mérséklését. A vendéglősök, kávéosok és korecsmáros érdekeltek részéről erősen kifogásolták a lyukbilliárd-vállalatoknak azon eljárását, hogy billiárdszalókat létesítenek. A szakmai érdekeltek az ily billiárdszalónok létesítése ellen hivatalos helyen el fog járni. — Itt említjük meg, hogy az értekezleten közölték, hogy a belügyminiszter az úgynevezett „Jágó“ és „Tura“ játék után is október 1-től elrendelte az engedélyilleték fizetését.

A magyar szakácsok sikere Berlinben

A Magyar Szakácsok Körének tagjai a berlini szakács-olimpiáson minden tekintetben a legnagyobb elismerést és sikert aratták. A kiállított hideg tálak mindegyike — melyekkel nemcsak a magyar konyha és tálalásművészet fejlettségét bizonyították, hanem a magyar árúk: hizott húsook, hal, baromfi, vad stb. kiváló minőségét is bemutaták — aranyérmes I. díjat jelentett elkészítőjüknek, míg a meleg konyha bemutatásáért és ismertetéséért a Magyar Szakácsok Köre

nyerte a kiállítás aranyérmét. Mód és alkalom nyílt a kiállítás közel kétheti ideje alatt a magyar idegenforgalomnak és kiviteli cikkeknek — elsősorban a paprikának és a balatoni fogasnak hathatós és eredményes propagandát csinálni. Egész Németországból odaözönlött szakértő közönség a legnagyobb érdeklődést mutatta különösen a paprika iránt, melynek minőségét és enyhe finomságát, az eddig ott forgalomba hozott áruból meg nem ismerhette. A kiállítás egész tartalma alatt a magyar vendéglőnek forgalma sokszorosan meghaladta a többi nemzetének látogatottságát és szakácsaink sikerének fokmérője még inkább nem remélt népszerűségükben és főztjük kezesességében nyilvánult meg, mint a zsüri nagyon elismert ítéletében. — A Berlinből visszatért szakácsokat a Keleti pályaudvaron ünnepélyesen fogadták.

Borértékesítő szövetkezetek alakítanak a móri bortermelők.

A móri szőlősgazdák számszerint 1557-en mozgalom indítottak borértékesítő szövetkezet megalakítására. — Mórton ez évben mintegy 60.000 hl bort szüreteltek, ebből eddig kb 2 ezer hektoliter elkelet a fennmaradó mennyiség eladatlanul a pincében fekszik. A móri Szőlősgazdák Szövetkezete azzal a céllal akar megalakulni, hogy a belföldi piacokon az ország legkisebb községeiben is alaposan szervezett ügynöki karral a móri borsok új fogyasztómegeket szervezzenek. Az itálmerő szakmák a móri szőlősgazdák ebbeli törekvésükben szívesen támogatják, de ha azzal a szerencsétlen gondolattal foglalkoznak esetleg, hogy „termelői kimeréseket“ létesítsenek, aligha számíthatnak támogatásra.

Grenda-féle borszűrők a legtökeletesebbek.

Ne hallgasson hangzatos reklámokra és ne vegyen senkitől kézi borszűrőt, míg tőlem díjtalan prospektust nem kért. Kristálytisza szűrés! Aranyoklével kitüntetve! Rendkívül olcsó árak! Cím: Grenda A. Eger.

Új orvosi lap.

A napokban jelent meg dr. vitéz Egerváry Fibor és dr. Huzly Imre szerkesztésében az „Orvosi Hírlap“, az orvostársadalom nagy érdekeit szolgáló lap első példánya. A lap kiadóhivatala a VIII. József körút 9 alatt van, ahol is az érdekeltek a lapot megrendelhetik.

Halálozás.

Krepsz János pestújhelyi vendéglős, a Vendéglősök és Korecsmárosok Temetkezési egyesületének tagja mult hó 21-én hosszabb betegeskedése után elhunyt.

A Kristály-vizet

forgalomba hozza a Szent Lukács Gyógyfürdő Kristálykút vállalata
Telefon: 15-60-80.

Vendéglőmet házal együtt
a közönség fútvonalán eladom.
Bővebben: **Skrabán Ferenc**
vendéglős, **Aszód**

ÜZLETI HIREK

Salgótarján. Kiss Imre, a ceglédi Iparoskör vendéglőse átvette az itteni ipartestületi székházban lévő vendéglőt. Kiss kártyás előzetesével és szakserüi üzemvezetésével a tagok megelégedését érdemelte ki.

Dianovszky Béla vendéglős üzletét a Fő uca 109. számú házba helyezte át. A csinosan berendezett üzletet a közönség szívesen látogatja.

Hatvan, Káposztás István szállodás-vendéglős átvette a hatvani Iparoskör vendéglőjét, amit átalakított és modernül berendezett. Jó ételeivel és italaival az üzlet menetét felvirágoztatta.

Budapest, Fekete János volt vidéki vendéglős átvette a VII. Rottenbiller uca 1 sz. alatti „Kis Sabaria“ vendéglőt és azt átalakította és újonnan berendezve, mult hó 15-én ünnepélyesen megnyitotta.

Hochstein Ferenc volt csepeli vendéglős a VII. Garay uca 28. szám alatti bérházában mintegy 30.000 pengő költséggel egy csinosan berendezett polgári vendéglőt nyitott. Az új üzletnek ünnepélyes megnyitása október hó 17-én volt. Hochstein kártyás kitünő fajorai nagy közkedveltségnek örvendőnek.

Felsőgalla, Lieber Jakab kártyás átvette augusztus hó 1-én a Czermann-féle vendéglőt, amelyet átalakítva és megfelelően berendezve, újonnan megnyitott. **F. Gy.**

Fellner Béla t. u. v.
Első belvárosi szállodai, vendéglői és kávéházi személyzeteket közveffiző iroda
Budapest, IV., Molnár uca 3.
Telefon: 1-814-01.

Vendéglőkben, korcsmákban és kávéházakban szükséges plakátok

Az új bortörvény kivonatának kifüggesztése nem kötelező!

	drbja fill.
Borralaló plakát nagy	—30
Borralaló plakát kicsi	—12
A korecsmai hitel eltörléséről szóló plakát	—60
Dohányozni tilos!	—40
A sütemények fogdosása	—30
Fiatalkorúak szeszitalmáról (1927. évi XXXIII. te.) szóló plakát	—40
Éneklés, lármázás tilos	—25
Padlóra köpni tilos	—25
Káromkodni tilos	—40
Megrendelhető kiadóhivatalunkban Budapest, VI, Csengery uca 51. I. e. 7.	

A Fogaó Megyar
Vendéglős
állandó melléklete

A KORCSMÁROS

Akorcsmaiper érde-
keit képviselő
szaklap

Borpiac. A szüret az elmúlt héten országsszerte megkezdődött és sok helyen már be is fejeződött. A hegyvidék legtöbb részén is már hozzáfogtak a szürethez. Az Alföld tömegtermő helyein az árak változatlanok: cukorfokonként 0.5–0.6 filléres árat fizetnek hordóba nem került parasztúráért. A hordóba került bor ára az Alföldön előreláthatólag felette lesz a szüreti árak. Minőségi vidékeken egész más árak alakultak ki. Ezekben a helyeken parasztműstért 18–19. sőt 20 fillért is fizettek literenként. Urasági tételektől azonban nem lehet ilyen árbán vásárolni. Termelői körökben mondják, hogy az idei szüret megmutatta azt, hogy a borvásárlók mennyire felkészületlenek. Részint edényük nincsen, részint anyagi erejük annyira korlátozott, hogy képtelenek a termék értékesítésével reájuk váró feladatnak megfelelni. A minőségek az Alföldön nem valami elsőrangúak, ha csak egyes helyeken a szürettel a múlt hó végéig nem vártak, ezzel szemben a hegyvidéken egészen kitűnő minőségekről jönnek hírek.

Örkenyben mindenki többet szüretelt, mint várt. A 17 cukorfokig terjedő mustot 0.6, a 20 fokig terjedőket 0.7 és a 20 fokon felülieket 0.8 fillérré vették cukorfokonként. **Kerekegyházán** igen bő szüret van. A must általában 16 cukorfok, kereskedők cukorfokonként 0.5 fillérré vásárolták. 11.5 Mall. fokos borért 28, 12 fokos borért pedig 50 filléres áron kelt el. **Kecskeméten** a termék 20–25%-kal nagyobb, mint amennyire számítottak, de minőségre, különösen a fehér fajtak, gyengék, 15–17 cukorfokosak. A must ára 0.3 fillér cukorfokonként, de kizárólag fehér mustot vásárolnak. Óborok iránt a kereslet élénk, szeszfonkonként 2 fillérré vásárolják. **Csongódon** a szüret már befejezést nyert, a mennyiség kielégítő, a minőség 17–24 cukorfokos. A kereslet élénk, óbor nincs. A mustok igen jó borra engednek következni. **Izúdon** a mustot 0.5–0.7 filléres alapon vették. A mustok általában gyengék, a minőség a 14–15 fokos, van azonban 20–22 fokos is. **Kiskunhalason, Soltvadkerten, Kiskőrösön** a must ára 0.5–0.6 fillér literenként. **Csongrádon** a mustok 17–22 cukorfokosak. 0.5–0.6 fillért fizettek cukorfokonként. **Jáuoshalmán** a mustok minősége szerint 16–21 fokosak és mustért 8 fillért fizettek. **Szekszárdon** az időjárás javította a minőséget, a mustok 19–20 fokosak, ára 0.5–0.8 fillér fokonként. **Pakson** a must cukorfokonként 0.8 fillér. **Tapolcán** édes mustért 1.2–1.6 fillért kínálnak cukorfokonként. Óbo-

rok iránt van kereslet. Megszállott területre 13 Mall. fokos bort 54 filléres áron kelt el. **Révfülpön** mustat 36–42 fillérré vásároltak, borforgalom élenkült, óbort 48–54–60 fill. vásároltak. **Móron** a must: 20 fokos 21–22, 21 fokos 23–24, 22 fokosat 26–28 fillérré veszik. **Gyöngyösön** a must cukorfokonként 0.8 fillér, az újborok átlag 10–11 százalékosak lesznek és Mall. fokonként 1.5–1.65 fillérré történtek kötések. **Hevesen** fajmüstért 1–1.1 fillérré is adnak. **Apostagon, Tápóbiásken** a must 0.5 fill. cukorfokonként kelt el.

A jégrendelet módosítása

Az érdekelt kartársak e rendeletet örizzék meg.

A m. kir. kereskedelmi és közlekedési miniszter a jég üzletszerű termelése, gyűjtése, forgalombahozatala és használata tárgyában kiadott 17.233–1934. K. M. számú rendeletet mult hó 26-án kelt 17.567–1936. K. K. M. számú rendelettel a „szerzett tapasztalatok következtében módosítást igényel”. Ezért az idézett rendelet módosításául és kiegészítéséül a belügyi és földművelésügyi miniszterekkel egyetértően a következőket rendelte el:

1. §. A jégrendelet 1. §-át negyedik bekezdésként a következő rendelkezésekkel egészítem ki: (4) A természetes jég gyűjtőhelyeül helyszini szemle után az adott helyi viszonyok között rendelkezésre álló legtisztább helyet kell kijelölni. A fennforgó körülmények szennyeződéstől védett helyen, az eredetileg is tiszta víz összegyűjtésére esetleg mesterséges medence létesítésének elrendelését is szükségessé tehetik. A jéggyűjtőhely kikeresésénél általában az alábbi követelményeket kell érvényesíteni: 1. a jéggyűjtőhely a környező lakott területeknél lehetőleg magasabb fekvésű, beépített községi területtől lehetőleg távol (legalább 1 kilométernyire) legyen; 2. ha a jéggyűjtőhely a környező lakott területeknél alacsonyabb fekvésű, velük vízrajzilag össze nem függő, szántóföldektől is lehetőleg távol (legalább 500 méternyire) legyen; 3. ha csak beépített községi területnél mélyebb fekvésű és ezzel vízrajzilag is összefüggő hely áll rendelkezésre, a kijelölés még távolabb (a község beépített részétől lehetőleg 2–3 km-nyire, szántóföldektől lehetőleg 1 km-nyire eső) helyen történjék; 4. álló, vagy folyóvizek széli részeiket a szennyeződés feltehető foka szerint megfelelő, 2–50 méterig terjedhető szélességben lehetőleg nem kell jéggyűjtő helyeül kijelölni; 5. nem jelölhető ki

jéggyűjtőhelynek azok a területek, hol ürülék vagy erősen szennyező más anyagok (emberi ürülék, trágya, trágyalé stb.) odajutása szabadszemmell megállapítható, vagy amelyről a környezet átvizsgálása után joggal feltehető, hogy oda vagy higitatlan ürülék, vagy nem teljesen megtisztult szennyvíznek nagyobb mennyisége kerülhet.

2. §. A jégrendelet 3. §-ának (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezéseket teszem: (3) A természetes jég gyűjtőhelyeül kijelölésre javaslatba hozott terület vizét csak akkor kell megvizsgálni, ha az abból termelhető jeget a hatóság vagy a fél korlátlan használatára alkalmasnak véli, avagy, ha az abból termelhető jeget a hatóság az érdekelt fél kérelmével szemben azért, mert a vizet fertőzöttnek véli, még korlátozott használatra sem tartja alkalmasnak.

3. §. A jégrendelet 4. §-ának (2) bekezdésében helyesen nem a 3. §. (3) bekezdésre, hanem a 3. §. (2) bekezdésére történik utalás.

4. §. A jégrendelet 6. §-a (1) bekezdésének első mondata helyébe a következő rendelkezéseket teszem: (1) Amennyiben nem forog fenn a 3. §. (3) bekezdésének a) pontjában illetőleg b) pontjában említett eset (lásd jelen rendelet 2. §-át), a közegészségügyi hatóság a kijelölt jéggyűjtőhelyek vizének laboratóriumi megvizsgálását mellőzve, a természetes jég forgalombahozatalát, illetőleg felhasználását korlátozni köteles.

5. §. A jégrendelethez mellékelt ötödik bekezdésnek első mondata helyébe a következő rendelkezést teszem: A természetes jég gyűjtőhelyéről leírást és vázlatos helyszínrajzot csak akkor kell beküldeni, ha a víz vizsgálata a jégrendelet 3. §-ának bekezdése szerint (lásd a jelen rendelet 2. §-át) kötelező.

E rendelet folyó év október 28-án lépett életbe.

Megemlítjük, hogy a ceglédi országos kongresszuson Hornyák István előadó a jégrendeletre vonatkozó kívánásokat részben a fentiek értelmében adta elő.

A SALGÓTÁRJÁNI PANNÓNIA, 40 év óta fennálló,

SZÁLLÓDA-ÉTTEREM ÉS KÁVÉHÁZ
családi okokból

ELADÓ.

Központi fűtés, erős söntés- és kávéházi forgalom, a szálló és étterem az utazóközönség megszokott és kedvelt helyei. A kávéház erős forgalmú klub-helyiséggel kapcsolatos. Az üzlet előnyös feltételek mellett átvethető. Megkeresés: **Glück Simon, Mátranovák Kaszinó.**